

викликають підвищену потребу організму в кисні. В результаті чого збільшується життєва ємність легень, покращується рухливість грудної клітини. Крім того, повне розправлення легень ліквідує застійні явища в них, скупчення слизу і мокротиння, тобто служить профілактикою можливих захворювань. Легені при систематичних заняттях фізичними вправами збільшуються в обсязі, дихання стає більш рідким і глибоким, що має велике значення для вентиляція легенів. При систематичних заняттях фізичною культурою відбувається безперервний розвиток і вдосконалення органів і систем організму дитини. У цьому полягає позитивний вплив фізичної культури на зміцнення здоров'я [3, с. 4-5].

Таким чином, проведення ранкової гігієнічної гімнастики повинно відповідати шкільного віку дитини. Її необхідно проводити вранці не менше 15-20 хвилин. При цьому, всі вправи виконуються, у спокійному темпі і рівномірному диханні. На перервах необхідно обов'язково вставати з-за парти і ходити. Для дітей молодших класів необхідно щоб був простір для рухливих ігор. Основне завдання уроків фізкультури не виконання нормативів, вони всього лише показник фізичної підготовки школяра, а формування правильного м'язового тону. Крім того, школяреві необхідно гуляти перед сном, щоб наситити мозок і організм в цілому киснем. Після таких прогулянок організм краще відновлюється під час нічного сну.

Список використаних джерел:

1. Дубогай А.Д. Психолого-педагогічні основи формування здорового способу життя школярів початкових класів: автореф. дис. ... док. пед. наук. – Київ, 1991. – 38 с.
2. Москаленко Н. Рухова активність дітей молодшого шкільного віку / Н. Москаленко, О. Власюк // Збірник наукових праць. – Ч. II. – Рівне, 2003. – С. 65–66.
3. Формування навичок здорового способу життя в дітей і підлітків : навч. посібник / за заг. ред. В.Г. Панка. – К. : Ніка-Центр, 2002. – С. 4–5.

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ ПІД ЧАС СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ ТА СТОМАТОЛОГІВ

**Когут І.В., Свінцицька Н.Л., Северин Ю.М.,
Литовка В.В., Каценко А.Л.**
(Полтава, Україна)

Соціально-економічні трансформації, що відбуваються в Україні, висунули на перший план проблеми соціалізації молоді. На формування ціннісних орієнтацій молоді в сучасних умовах здійснює вплив інтегральний результат взаємодії двох цілісних систем. З одного боку, суспільство в усій сукупності проявів суспільного життя впливає на особистість молодої людини, з іншого – особистості активно засвоюють попередній актуальний досвід соціуму, знання, норми, цінності, традиції, що накопичуються і передаються від покоління до покоління [5,6]. Ціннісні орієнтації молоді як найбільш «динамічної» групи суспільства більше за інших схильні до змін. Саме в молодіжному середовищі формується новий тип особистості, який буде домінувати і розвиватись у майбутньому. Ціннісні орієнтації є основними векторами соціальних орієнтацій, вони визначають спрямованість особистості і ступінь її соціальності, що змінюються залежно від рівня відповідності індивідуальних потреб і інтересів потребам та інтересам соціуму. Це зумовлює проблему формування ціннісних орієнтацій молоді як для сьогоденної соціальної політики, так і для майбутніх перспектив суспільного розвитку.

Одним з ключових питань в психології є проблема ціннісно-сислової сфери особистості. Це обумовлено тим, що внаслідок соціальних змін у суспільстві, перед молодою людиною відкрилась перспектива постановки власних цілей і формування

дієвих умов їх досягнення, що призвело до ціннісної суперечливості. З одного боку, молоді особистості одержали більше незалежності у власному житті, що відповідає їх злободенним цінностям та прагненням, з іншого – вони часто принижують відповідальність за свої вчинки, життєві позиції та професійний вибір.

Мета дослідження – дослідити та порівняти роль ціннісних орієнтацій професійному становленні особистості студентів, які навчаються в Українській медичній стоматологічній академії (УМСА) за спеціальністю «Стоматологія» та студентів Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка, які навчаються за спеціальністю «Психологія».

Для досягнення поставленої мети нами використовувалися загальнонаукові методи емпіричного дослідження (тестування, опитування).

Емпіричною базою дослідження виступають 50 студентів 1 курсу, які навчаються за спеціальністю «Стоматологія» в УМСА та 50 студентів національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка, які навчаються за спеціальністю «Психологія».

Ціннісні орієнтації – це найголовніші елементи внутрішньої організації особистості, закріплені її розумінням життя і всією сукупністю її уболівань.

Під ціннісними орієнтаціями розуміються:

- 1) стремління, бажання, життєві ідеали, система визначених норм;
- 2) установки на ті чи інші надбання матеріальної і духовної культури соціуму;
- 3) принципове відношення до навколишнього середовища;
- 4) моральність особистості;
- 5) першочерговий шлях трансформації культурних цінностей у стимули і мотиви практичної поведінки особистості.

За результатами емпіричного дослідження виявлено, що студенти орієнтовані у житті переважно на соціальну взаємодію, визнання у соціальних стосунках та досягнення матеріальних цінностей [1]. Посередньо вираженні цінності здоров'я, пошуку та насолоди прекрасним і любові. Найбільш вираженими цінностями студентів Полтавського національного педагогічного університету є цінності визнання і поваги людей, допомоги та милосердя іншим, відпочинку. Встановлено, що студенти, які навчаються в УМСА мають більше виражену егоїстично-престижну спрямованість, хоча і надають вагомого значення цінності креативності [2, 3].

Студенти-психологи більшою мірою налаштовані на прояв цінностей доброти, любові, психологічної близькості, ніж студенти-стоматологи. Медикам більше властиві емоції, що мають альтруїстичне спрямування – вони більше відчувають позитивні емоції при наданні допомоги, оточуючим людям, зацікавлені у емоційному благополуччі оточуючих. Вони більше схильні до проявів справедливості і честі. Натомість, цінності морально-ділової спрямованості меншою мірою властиві психологам. При цьому для психологів більш важливою є соціальна активність. Студенти УМСА характеризуються переважанням інтуїції в морально-етичній сфері, а також відчувають більш виражену відповідальність за інших людей, якість допомогти їм. Рівень своєї професійної відповідальності вони пов'язують з рівнем наполегливості у навчанні та його якості [4]. Морально-етична відповідальність досліджуваних пов'язана з їх ціннісними орієнтаціями і передбачає домінуючу тенденцію до прийняття відповідальності за життя особистості, її прийняття, надання їй допомоги.

Таким чином, підбиваючи підсумки, можна зробити спробу визначення комплексного механізму процесу соціалізації молоді, яка одночасно є його активним суб'єктом. Механізм соціалізації молоді включає в себе зовнішні фактори: цілеспрямований вплив соціокультурного середовища, виховується і формується як особистість, її норми, цінності, соціальні очікування, стандарти поведінки. До внутрішніх факторів необхідно віднести: соціальну активність самої особистості, самостійність у виборі та засвоєнні знань, уміння зіставляти різні точки зору, критично їх оцінювати, активну участь у практичній перетворювальній діяльності. Важливим

критерієм відмінності зрілої особистості та особистості інфантильної є диференційована самооцінка, здатність самостійно приймати рішення. Тобто молодь буде керуватись тією системою ціннісних орієнтацій, яка сформувалась у процесі соціалізації під впливом перетворень сучасного українського суспільства.

Список використаних джерел:

1. Особливості становлення ціннісних орієнтацій у майбутніх лікарів / Н.Л. Свінцицька, Ю.М. Северин, Р.Л. Устенко [та ін.] // Технології здоров'язбережування в сучасних закладах освіти України: проблеми та перспективи: матеріали Всеукр. студ. наук-практ. конф. / за заг. ред. О.О. Момот, Ю.В. Зайцевої, Ю.В. Солохи [та ін.]. – Полтава: Сімон, 2019. – С. 104–109.
2. Свінцицька Н.Л. Формування професійної свідомості у майбутніх лікарів на кафедрі анатомії людини ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія» // Н.Л. Свінцицька, О.О. Шерстюк, Я.А. Цветкова [та ін.] // Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник Української медичної стоматологічної академії. – Полтава, 2011. – Т. 11. – Вип. 4 (36), част. 2. – С. 178–179.
3. Свінцицька Н.Л. Робота у студентському науковому товаристві – перша ланка у процесі формування сучасного лікаря / Н.Л. Свінцицька, О.О. Шерстюк, Р.Л. Устенко [и др.] // Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник Української медичної стоматологічної академії. – 2015. – Т. 15, вип. 2 (50). – С. 39–42.
4. Свінцицька Н.Л. Деякі питання оптимізації навчального процесу з дисципліни «Анатомія людини» / Н.Л. Свінцицька, А.Л. Каценко, В.В. Литовка // Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі (XXVI Каришинські читання): матеріали міжнар. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 30-31 травня 2019 р.) – Полтава, 2019. – С. 279–280.
5. Свінцицька Н.Л. Використання нетрадиційних методів навчання студентів на кафедрі анатомії людини ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія» / Н.Л. Свінцицька, О.К. Солдатов // Вісник проблем біології і медицини. – 2010. – Вип. 1. – С. 215–218.
6. Українське телебачення в процесі національної ідентифікації молоді // Телевізійна й радіожурналістика [Текст] / Зб. наук.-метод. праць. – Л.: ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. – Вип. 5. – 93 с.

ФІЗКУЛЬТХВИЛИНКИ ЯК ОЗДОРОВЧА ТЕХНОЛОГІЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Коритько І.В.
(Полтава, Україна)

Застосування технологій оздоровлення дітей у процесі навчання дає підставу для висновку; рухи тіла (м'язів великих і дрібних), які є складовими різних фізичних вправ, сприяють формуванню рухових умінь і навичок, збереженню, зміцненню та відновленню здоров'я учнів початкової школи. Щоб зацікавити дітей рухами та спонукати до їх виконання, бажано якомога урізноманітнювати їх – тобто пропонувати не тільки ті рухи, що розвивають опорно-руховий апарат, м'язи тіла та активізують кору головного мозку через центральну нервову систему, а й ті, що впливають на функції шкіри, слизову оболонку носа, дихального горла, активізують легені, м'язи серцево-судинної системи, зорові нерви, дрібні м'язи обличчя, пальців рук і ніг. Тобто під час виконання певних рухів мають збуджуватися пропріорецептори всього тіла, всіх його частин [1].

Таким чином, можна систематизувати різні технології, що в певній послідовності застосовувалися б у ранковій, гігієнічній, лікувальній гімнастиках, на фізкультурних